

vsako reč lahko izpričamo in popravljajte in opirajte se v „Šmiru“ kakor hočete... mi se vam le v obraz smejejo, ko čitamo v „Šmiru“, kako debelo laž. Za danes pa z Bogom, prihodnjič še malo več!

Podlublje. (Zgradba teatra župnika Arnuša). Dobri organizatorični talent pa ima naš dušni pastir, to mu moramo pustiti. S pomočjo škofijskih denarjev in nafahtanih delavskih krajecarjev sezidal je v kratkem času „narodni dom“. Tam bode zelo prijetno. On, mogočni, bode tam s svojimi ženkami nemoteno prebival, kakor svoj čas Johan Bockelson v Münstru. Čulo se bode tam njegov krepki bas, združen z nežnim sopranom njeve sosedinje. Pri zvokih ljubljene tamburice in sirenskega petja župnijsko žegnanih jungfrav se bodejo kmalu najzagriženejši nasprotniki stopili kot cerkveni voski in stebri napredka padli, kakor svoj čas zidovi Jerihe pred petjem Izraela. Novi Josna pa se bode kazal v svoji časti in z mačkino prijaznostjo, s katero se je vtihotali že v marsikatero nepriljubljeno srece. Varujete se pred temi ljudmi! Varujete se pred učencem vedno sovražnega jezuitizma! S plesom, teatrom in petjem hočejo mladino zapeljivati, dekleta osramotiti, delavca v staro suženstvo potisniti. Sramotno pa je, da podpirajo te črnuhe tudi akademiki, ki hočejo biti izobraženi...

Slovenski Plajberg. Čuden rekurz so napravili naši črnuhelni. Pri pretečenih volitvah so sedeli v volilni komisiji njih pristaši, našinci naprednjaki niso imeli tam nobenega vpliva. Zdaj so napravili ti modrijani proti svojemu lastnemu postopanju pritožbo. Takega pa redkokrat doživimo, da se svoji bratci sami čez sebe pri oblasti pritožujejo. Izid volitve jim dela strašne težave. Sekreter ima sicer kofar za svoje cote že pripravljene, pa se prav težko loči od mastnih piskrov.

Slov. Plajberg. 14. julija se je vršila pri nas občinska volitev, pri kateri so naprednjaki v 3. in 1. razredu zmagali. V 2. se niso volitve udeležili. Dosedanji občinski zastop, ki je klerikalni, še čaka z razpisom volitve predstojništva. Boji se, da bode moral občinsko upravo iz rok dati. Kakor se čuje, so nazadnjaki tudi rekurz vložili. Kaj neki imajo za vzrok? Zadnji dan pred volitvijo so še mežnar, Klosternjak, Müller, Fertschnig in drugi po občini od hiše do hiše agitirali, pa ni nič pomagalo. Večina davkoplačevalcev je že pravega prepričanja; saj imajo za sabo klerikalno volilno perijodo. Tajniku bomo pa na tudi po prstih potrkali. Kot trdna oseba je pri dostavljanju glasovnic od hiše do hiše hodil in volilec glasovnice izpolnjeval. Napredna zmaga ni končala samo farško nadvlado, temveč je baje tudi neko poroko onemogočila. No, ženin in nevesta sta še mlada, bodeta že počakala. Posestnica hiše, v kateri se nahaja občinska pisarna, je že tedaj, ko še ni bil stolp zgrajen, dejala: „turm smo mi zdržali, Bog daj da bi nidi pri volitvi“. Žal, pri volitvi pa so propadli. Ko je imenovana posestnica to izvedla, stale so ji takoj solze v očeh. Nekateri občinski zastopniki pa so jo potroštali: „Urša, nič ne de, že mora tako biti, le pridi k nam“. Amen!

Spodnji Rož. (Kmetске razmere). Futra botos očitno premanjkalo in prodati bojo pripravani kmeti veliko živine. Tudi žito je slabo in krompirja bo zmanjkalo. Edinost, ne pa nacionalni prepri bode pomagala kmetu na nogo! Kmetška podružnica Spodnji Rož hoče o tej stvari v kratkem poklicati za svoje člane posvetovalni zbor ter se opominjajo že zdaj posestniki, naj pridejo vsi brez izjeme!

Več naprednih sosedov.

Iz neke vasi na Koroškem. Dragi „Štajerc“, daj še meni mali prostorček, da ti naznanim v našem redu so pri nas cerkveni pevci oziroma cerkvene pevke, kako so lepo izvršeni pri takozvanem pranganju. Spredaj gre neka zelo fina gospica, katera se pa posebno odlikuje od drugih tovarišic v tem ker je poleg svoje lepote že precej debela začela biti in daje pri tej prilžnosti precej ali jako dober zgled dvema dekletoma katere so še vredne deviškega imena. Pa kaj se hoče, če pa naš mežnar tako hoče; ne vem ali so gosp. župnik tudi s tem zadovoljni? to bomo še-le videli. Ali jaz pa vem kakor vsak napredni in pametni farman da včasih takšne device, ki so prišle v drugi stan niso smele več

hodit na kor pet; ali zdaj se pač stori in dela vse po znanem klerikalnem receptu in krščanska stvar mora jenjat. Povem ti pa, ako ne jenjaš sama od cerkvenega petja izdam te prihodnjič s krajem in imenom. Opazovalec.

Odprava zemljiškega davka.

(Po „Bauer Zeitung“.)

Med kmetskimi zahtevami je pač ena najbolj opravičenih ona po odpravi zemljiškega davka in vpeljavi progresivnega dohodninskega davka. Pri splošni bedi kmetijstva je pač znamenje velike nemarnosti, ako se dogodku zemljišča najvišji davek predpisuje in sicer dostikrat dohodku, ki ga sploh ni. Kje dobite davkoplačevalca v državi, ki bi se za slabo plačano delo toliko potil kakor kmet? Poglejte različne vrste davkov, na primer hišno-cinžni davek, ki kmeta dostikrat hudo zadene in pri katerem se dostikrat mora 20% bruto ali 14% neto plačavati. Zemljiški davek se na 15 let naprej z 22% računi. Ravno tako izgleda, kakor da bi hoteli davčne postavke kmeta uničiti.

Seveda, različni računarji, ki ne poznajo razmer kmetovih, ti bodejo izračunili dostikrat veliki čisti dohodek, ki ga ima baje kmet. Ko bi bili ti računni tudi pravi, bi bil davek vendar krivičen. Ko bi imel kmet res čisti dohodek, stalo bi zanj bolj. Davčna postavodajca vseh dežel ne bode edneakega pokazala, da se mora 60% čistega dohodka kot davek plačati. Vsakdo, ki pozna razmere, mora priznati, da kmetškega čistega dohodka sploh ni. In potem se čudijo, da kmet propada.

Država seveda zahteva vedno višji davek od kmeta. Delavec je davka prost, ako ne zasluži čez 1.200 kron. Kmet pa, ki največ dela, mora dostikrat pri 16 urnem delavskem času od 500 K čistega dohodka 330 K davka plačati.

Z vpeljavo dohodninskega davka se je to krivico še povečalo. Ta davek je namreč skozi leta prost doklad; tisti ki ima do 6.400 K dohodka, plačuje le 11% kron davka; kmet pa, ki nima 1.200 K dohodka, plačuje od 200 do 300 K davka. Kakšne krivice se dela kmetu! Vsakdo bi moral torej nato delati, da se krivični zemljiški davek odpravi. Saj je vendar 90% kmetov zadolženih.

Kmetiski stan ne more tega več izdržati in stoji na robu propada. Raje bode kmet svoje posestvo odložil, nego da bi čakal, da ga davčni eksekutar ali upnik izprodata in uničita. Kajti kakšni konec bi bil to? Kmet bi moral kot stari, svojih moči oropani hlapec v žalostno bodočnost korakati...

Novice.

Moje kraljevstvo ni od tega sveta...

„Freie Stimmen“ pišejo: Te besede Kristusove se držijo najmanje služabniki cerkve; oni so nasprotno ravno namenjeni, da nabirajo kolikor mogoče posvetnih zakladov. To dokazuje katoliški zgodovinar Jean Bonfont, ki je izračunal, da imajo katoliške kongregacije na Francoskem sledeče svote premoženja: Asumptionisti 100 milijone frankov, Kartezijanci 40, Benediktinci 25, Oratorijanci 10, Jezuviti 5, Pavlanci 15, Lazaristi in beli očetje iz Afrike po 2, Salezijanci 14, vbogi Kapucini 2 $\frac{1}{2}$ in misijonarji od Isoudna 10 milijone frankov. Očetje neomađeževanega spočetja so v Lurdu vsako leto 5 milijone frankov čistega dobička naredili. Te velikanske svote „zaslužijo“ ti služabniki božji večidel s prodajo samo žganega snopsa, lurske vode, čudežnih svetniških slik, časnikov itd. To je zopet dokaz, da pobožni klosterski bratci na neumnost ljudstva špekulirajo in s tem najboljše kšefte delajo. Ker pa naši kmeti še niso tako bedasti, da bi se pustili svoj denar kar hitro odvzeti, hočejo klerikalci šolski čas znižati. Tako hočejo v kalnem ribariti.

Kmetiski koledar. Tudi za leto 1909 bomo izdali „Štajerčevi kmetiski koledar“. Opozarjamo že danes nanj in prosimo prijatelje, da se ga čimprej naročijo. Dokaz izbornosti našega koledarja je dejstvo, da smo morali lansko leto dve nakladi preskrbeti. Prva naklada je bila takoj razprodana in tudi od druge ni ostalo niti 10. komadov.

Kakor lanski bode obsegal tudi letošnji lepe podučne povesti in spise, pesni, kalendarij, gospodarske članke, popolni seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem, poštno in brzojavne tarife ter razne druge potrebne članke. Samo da bode letošnji koledar veliko večji in bogatejši. Obsegal bode tudi mnogo prelepih slik. Ceno objavimo v eni prihodnjih števil. Prijatelji pa naj se naročijo hitro, kajti le tisti, ki se naročijo, se lahko zanesajo, da koledar tudi dobijo. Pošiljal se bode koledar po poštnem povzetju ali pa proti naprejplačilu. Nadalje opozarjamo obrtnike, trgovce, gostilničarje itd., da je inzeriranje v našem koledarju zelo uspešno. Inzerirajte tedaj! Upamo, da bodejo naši prijatelji in sodelavci široko Štajerske in Koroške prav pridno po II. letniku „Štajerčevega kmetškega koledarja“ posegali!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Nesramne laži trosijo prvaški Plojevi privrženci po ptujskem okraju. Dokazano je, da hofrat Ploj ni ničesar za posušni prizadeje kmete pridobil. Da bi se mož zdaj pred javnostjo in pred svojimi razburjenimi volilci opral, lažejo njegovi priganjaji čez napredni okrajni zastop. Za danes naj pribijemo le par stvari! Vsak pametni človek mora priznati, da bi bila prva skrb hofrata Ploja, da kaj stori in tudi kaj pridobi. Politika na stran! Ali Ploj je žalibog vsled nasilja politikujočih farjev postal poslanec za okraja Ptuj in Ormuž. Kot poslanec pa ima tudi dolžnosti in ne samo pravice. Volilci ga menda niso zato v zbornico poslali, da bi le vsak dan svojih 20 kronic služil, temveč poslali so ga, da jih tam zastopa in jim v vsakem oziru pomaga. To svojo dolžnost ni Ploj izvršil. Zdaj pa lažejo Plojevci čez okrajni zastop. Mi pa jim povemo to-le: Vkljub temu, da ni bilo to dolžnost okrajnega zastopa in zlasti načelnika g. Orniga, je ta toliko storil, da se Ploju o temu niti ne sanja. Ko bi ne bilo pridnega, hitrega dela okrajnega zastopa, njegovega načelnika Orniga in z njim v zvezi stoječih nemških poslancev, bi se sploh nič ne dobilo. Kajti poslanec in hofrat Ploj je spal za pečjo... Zlasti eno hudobno laž razširjajo Plojevci. Pravi, da hočemo naprednjaki s podpornimi denarji palače in ceste graditi, kmet pa da zopet nič ne bode dobil. Na shodu v Ptuj se je sprejelo tozadevno rezolucijo in 2 tisoč kmetov je ednoglasno to rezolucijo sprejelo. Tudi hofrat Ploj je bil za rezolucijo. Laž je, da se hoče s podpornimi denarji palače zidati. Res je pa le, da se zahteva krm o z a k m e t e ; ob enem pa se je prilo, da naj vlada že sklenjene zgradbe takoj prične, da bodejo ljudje tudi kaj zaslužili. Več zgradb bolnišnic in cest je že sklenjenih, denar je že davno dovoljen, ali delati se še ni pričelo. Zato zahtevamo, da se v tem času bede da ljudem prilžnost, nekaj denarja prislužiti. To nima s podporo samo ničesar opraviti. Podpora se dovoli iz čisto drugih sredstev. Zgradbe bi se pa izvršile tudi ko bi ne bilo suše. Podpora zamore biti le ena: k r m o z a s t o n j i n o n a j n i ž n j i c e n i ! Plojevci pa niti tega nočejo. Oni bi imeli radi, da bi ljudstvo sploh nič ne dobilo, ker bi potem lažje proti naprednjakom hujskali. Sramota čez to bando, ki pusti svojega lastnega sobrata od gladu poginiti, samo da zamore politično hujskati. Ali ljudstvu se bode že oči odprlo...

Zadnji živalski sejem v Ptujju, ki je bil obenem letni sejem, pač še ni bil nikdar dosežen. Zasluga gre na vsak način županu Ornigu, ki je preskrbel, da se je udeležilo sejma dovolj kupeev. Iz zgornjega in spodnjega Avstrijskega, iz Salzburga, Češkega, Koroškega in drugih dežel so prišli kupci. Vsled tega se je tudi prignano živino večinoma prodalo in so bile tudi cene živine razmeroma visoke. Seveda, cene še niso bile take, da bi kmet s svojo prodano živino lep dobiček napravil. Ali za letošnjo nesrečno leto niso bile slabe. Za bike se je plačevalo od 48 do 52 K pri 100 kg, za vole od 56 do 64 K, za krave od 36 do 44 K in za mlado živino od 38 do 64 K. Na ptujski postaji se je odpeljalo čez 60 vagonov goveje živine; nalagalo se je živino do 10. ure po noči in tukajšnji železničarji tega še niso doživeli. Odnalo (ne po železnici) se je pa tudi okroglo 600 komadov živine. Tako lahko